

รายงาน

ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนไตรภพวิทยา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔

โดยนางอรพิน ศรีสุวรรณค์

ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรภพวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

**รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของครูโรงเรียนไทรภพวิทยา
ปีการศึกษา ๒๕๕๔**

การปฏิรูปการศึกษาเป็นภาระงานอันยิ่งใหญ่ของชาติ ที่สถานศึกษาทุกแห่งพึงขานรับ และนำมาเป็นนโยบายลงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลอันแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารของโรงเรียน ไทรภพวิทยา และเคยได้รับการยกย่องให้เป็นครูแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จึงได้นำวิธีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เคยทำการวิจัยร่วมกับคณะครูเครือข่ายครูแห่งชาติ มาแล้วเมื่อปีการศึกษา ๒๕๕๔ มาเผยแพร่แก่คณะครูโรงเรียนไทรภพวิทยา ซึ่งพบว่าเป็นการวิธีการ จัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ในทางบวก ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด เกิดการ เปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้นในโรงเรียน หลังจากนั้นจึงจัดทำ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนไทรภพวิทยาขึ้น มีกิจกรรมการผลิตสื่อการสอน กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการผลัดเปลี่ยนกันขึ้นมาเผยแพร่วิธีการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้แทนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม ผู้วิจัยจึงทำการวิจัย พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนโรงเรียนไทรภพวิทยา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนไทรภพวิทยา เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนโรงเรียน ไทรภพวิทยาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากครูผู้สอนทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ๕๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนไทรภพวิทยา โดยผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของครูผู้สอนตามรายการที่กำหนด โดยให้มีการประมาณค่า ๕ ระดับ แล้วนำผลมาแปลง เป็นคะแนน

ระดับมากที่สุด	๕	คะแนน
ระดับมาก	๔	คะแนน
ระดับปานกลาง	๓	คะแนน
ระดับน้อย	๒	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	๑	คะแนน

ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับมากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับมาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับน้อยที่สุด

**สรุปแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนไตรภพวิทยา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔**

ผลการประเมินพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
จำนวน ๖๐ คน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนไตรภพวิทยา เป็นผู้ประเมิน ดังนี้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	น้อย	ปรับปรุง	— X
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑.	แผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำเสร็จส่งให้พิจารณาก่อนสอนตามกำหนด	๒๐	๑๘	๑๒	-	-	๔.๑๖
๒.	สาระสำคัญ/ความคิดรอบยอดถูกต้องสมบูรณ์ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	๓๒	๑๐	๘	-	-	๔.๔๘
๓.	กำหนดจุดประสงค์/ผลลัพธ์การเรียนรู้มีความชัดเจน เหมาะสม	๓๒	๑๐	๘	-	-	๔.๔๘
๔.	สาระการเรียนรู้ที่จะสอนมีความเหมาะสมถูกต้อง	๓๔	๘	๘	-	-	๔.๕๒
๕.	กระบวนการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	๒๖	๑๔	๑๐	-	-	๔.๓๒
๖.	สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม	๒๘	๑๔	๘	-	-	๔.๔๐
๗.	วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์	๒๕	๑๘	๓	-	-	๔.๕๒
๘.	แผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบครบถ้วน สมบูรณ์และชัดเจน นำไปใช้ได้เหมาะสม	๓๒	๘	๑๐	-	-	๔.๔๔
๙.	กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๒๖	๒๐	๔	-	-	๔.๔๔
๑๐.	การนำเข้าสู่บทเรียนเร้าความสนใจเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์	๒๓	๑๕	๔	-	-	๔.๔๖
๑๑.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเหมาะสม สอดคล้อง	๓๐	๑๒	๘	-	-	๔.๔๔

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	น้อย	ปรับปรุง	— X
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑๒.	มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอน อย่างถูกต้อง แม่นยำ	๓๕	๑๕	-	-	-	๔.๕๐
๑๓.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	๔๐	๑๐	-	-	-	๔.๘๐
๑๔.	การเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม	๓๘	๑๐	๒	-	-	๔.๕๒
๑๕.	การใช้สื่อ/นวัตกรรม/เทคโนโลยี/แหล่งเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	๓๕	๑๐	๕	-	-	๔.๖๐
๑๖.	การจัดการชั้นเรียน /สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการปฏิบัติต่อผู้เรียน ด้วยความเข้าใจ และเอาใจอย่างทั่วถึง	๔๐	๖	๔	-	-	๔.๓๒
๑๗.	มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	๔๐	๕	๕	-	-	๔.๓๐
๑๘.	การพูด การอธิบายสามารถสื่อความหมายเข้าใจง่าย ชัดเจน	๓๘	๓	๕	-	-	๔.๖๖
๑๙.	มีการสรุปบทเรียน การวัดและประเมินผล ได้อย่างเหมาะสม	๒๘	๑๒	๑๐	-	-	๔.๓๖
๒๐.	ผลลัพธ์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์	๓๕	๘	๒	-	-	๔.๖๖

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางอรพิน ศรีสวรรค์)

วันที่...../...../.....

☐ ผู้บริหาร ☐ หัวหน้าสายชั้น ☐ หัวหน้าระดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูผู้สอน มีพฤติกรรมการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ลำดับที่ ๑ “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๘๐

ลำดับที่ ๒ “การเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม”

“การจัดการชั้นเรียน/สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการปฏิบัติต่อผู้เรียน ด้วยความเข้าใจและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๗๒

ลำดับที่ ๓ “มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอนอย่างถูกต้อง แม่นยำ”

“มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๗๐

ลำดับที่ ๔ “การพูด การอธิบายสามารถสื่อความหมายเข้าใจง่าย ชัดเจน”

“ผลลัพธ์การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๖๖

ลำดับที่ ๕ “การใช้สื่อ/นวัตกรรม /เทคโนโลยี/ แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๖๐

ลำดับที่ ๖ “สาระการเรียนรู้ที่จะสอนมีความเหมาะสมถูกต้อง”

“วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉลี่ย ๔.๕๒

ลำดับที่ ๗ “สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอดถูกต้องสมบูรณ์สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้”

“กำหนดจุดประสงค์ /ผลลัพธ์การเรียนรู้มีความชัดเจนเหมาะสม”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๔๘

ลำดับที่ ๘ “การนำเข้าสู่บทเรียนเร้าความสนใจเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๔๖

ลำดับที่ ๙ “แผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนนำไปใช้ได้เหมาะสม”

“มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้”

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์”

มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๔๔

ลำดับที่ ๑๐ “สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม” มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๔๐

ลำดับที่ ๑๑ “มีการสรุปทบทวน การวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๖๖

ลำดับที่ ๑๒ “กระบวนการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๖๒

ลำดับที่ ๑๓ “จัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จส่งให้พิจารณาก่อนสอนตามกำหนด”

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ย ๔.๖๖

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา เป็นประเด็นที่คณะครูมีพฤติกรรมข้อนี้อยู่ในอันดับ ๑ ค่าเฉลี่ย ๔.๘๐ รองลงมาได้แก่ “การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม” และการจัดชั้นเรียน/สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความเข้าใจและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย ๔.๖๒ และประเด็นที่คณะครูมีพฤติกรรมเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่ “จัดทำแผนการสอนเสร็จส่งให้พิจารณาก่อนสอนตามกำหนด” ค่าเฉลี่ย ๔.๖๖

การนำผลไปใช้ในการบริหารจัดการ

จากการอภิปรายผลประเด็นที่คณะครูมีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด และรองลงมา ๓ ประเด็น ได้แก่ “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา” “การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม” และ “การจัดชั้นเรียน/สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความเข้าใจและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง” ผู้วิจัยได้นำไปเสนอต่อที่ประชุมคณะครู เพื่อพัฒนาให้เป็นจุดเด่นของการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นลำดับของคณะครูโรงเรียนไตรภพวิทยาต่อไป

ส่วนประเด็นที่คณะครูมีพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นอันดับสุดท้าย คือ “จัดทำแผนการเรียนรู้เสร็จส่งให้พิจารณาก่อนสอนตามกำหนด” ผู้วิจัยได้นำประเด็นนี้ไปทบทวนในการประชุมคณะครูและตกลงร่วมกันให้ครูทุกคนส่งแผนการจัดการเรียนรู้ให้ฝ่ายวิชาการของแต่ละระดับตรวจพิจารณาก่อนสอนเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ หากละเอียดจะต้องชี้แจงต่อฝ่ายบริหาร เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะครูโรงเรียนไตรภพวิทยามีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ลงชื่อ

(นางอรพิน ศรีสวรรค์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรภพวิทยา

ผู้วิจัย